

Start project 'Verbonden Peelproeftuinen voor Slimme Rotatieteelten'

'Samen gaan voor duurzaam verdienmodel'

ANK VAN LIER

LIMBURG/NOORD-BRABANT - Tal van Limburgse en Brabantse partijen bundelen hun krachten in het project 'Verbonden Peelproeftuinen voor Slimme Rotatieteelten'. Doel is te komen tot nieuwe rotatieteelten, die maximaal voordeel opleveren op de zandgronden. Nieuwe gewassen zoals vlinderbloemigen spelen hierin een sleutelrol.

Op de grond bij het nieuwe project 'Verbonden Proeftuinen voor Slimme Rotatieteelten' worden kennis en ervaring gedeeld.

Foto's: Henk Kerkes

ACHTERGROND

De vraag naar plantaardige grondstoffen en vooral plantaardige eiwitten zit al enkele jaren in de lift. Dit heeft meerdere redenen. 'De voedselindustrie kiest steeds vaker voor plantaardige eiwitten, omdat deze duurzamer en gezonder zouden zijn. De veganistische en vegetarische trend speelt hierin een belangrijke rol', licht LLTB-projectleider Patrick Lemmens toe.

'Daarnaast zijn andere industrieën op zoek naar vervangers, bijvoorbeeld vezels, voor fossiele grondstoffen. Deze plantaardige grondstoffen komen bij voorkeur uit de regio. Op die manier kan immers duurzaamheidswinst worden geboekt', legt Lemmens uit.

Deze veranderende markt vraagt kansen voor de plantaardige sectoren. Zo wordt de teelt van eiwitrijke gewassen interessanter. 'Denk aan vlinderbloemigen zoals veldbonen en lupine. Hiermee kunnen ondernemers inspringen op de vragen vanuit de markt en zo nieuwe verdienmodellen creëren', zegt de LLTB-projectleider.

'Tegelijkertijd leveren deze teelten duurzaamheidswinst op. Hier-

door hoeft minder soja te worden geïmporteerd. Ook hebben veel eiwitgewassen een positief effect op de bodem en/of de omgeving, waardoor de inzet van gewasbescherming en meststoffen kan worden gereduceerd', stelt Lemmens.

De afgelopen jaren zijn al enkele projecten uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de potentie van nieuwe teelten en gewassen. Zo was de LLTB kartrekker van het project 'Nieuwe Teelten, Nieuwe Waarde'. Bij dit project werd onderzocht welke niet-traditionele gewassen kansen bieden voor nieuwe verdienmodellen in de plantaardige sectoren.

TOOLS

Ook werd gekeken welke tools nuttig kunnen zijn om de potentie van deze gewassen te beoordelen. 'We hebben onder meer veel kennis opgedaan over de teelt en toepassing van vezelhennep, veldbonen, lupine en tagetes', zegt de LLTB-projectleider.

De vergaarde kennis wordt gezamenlijk ingebracht in het nieuwe project 'Verbonden Peelproeftuinen voor Slimme Rotatieteelten'. Daarbij haken boeren, proeftuinen, onder-

wijs, overheid en onderzoekspartijen uit Noord-Limburg, Zuidoost-Brabant en Noordoost-Brabant aan.

'Al deze partijen hebben de afgelopen jaren hun eigen proeven opgezet. Door de krachten te bundelen, willen we gezamenlijk stappen voorwaarts zetten en voorkomen dat eenieder zelf het wiel moet uitvinden', licht Lemmens toe.

Het nieuwe project focust niet alleen op de mogelijkheden van nieuwe teelten en gewassen, maar richt zich vooral op het zoeken naar nieuwe rotaties en rotatieteelten voor de zandgronden. 'De behoefte hieraan is groot', constateert Michiel Ytsma, programmaontwikkelaar van AgroProeftuin de Peel en coördinator van het nieuwe project.

'Dit komt doordat vruchtwisseling een meerwaarde kan hebben voor de bodemkwaliteit, maar ook omdat rotatie met rustgewassen waarschijnlijk verplicht wordt vanuit het zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn. Daarom gaan we testen welke rotaties goed werken op de zandgronden en maximaal voordeel opleveren', zegt Ytsma.

'Het doel is om te komen tot een compleet systeem dan wel concept

voor rotatie op de zandgronden. Dit moet leiden tot een betere bodemkwaliteit, minder inzet van gewasbeschermingsmiddelen en kunst- en minder uitspoeling van bijvoorbeeld nitraat.'

'We testen welke rotaties maximaal voordeel opleveren'

Eiwitgewassen en andere nieuwe teelten kunnen een belangrijke rol vervullen in het op te zetten rotatiesysteem, benadrukt de coördinator. 'We gaan in het project uit van vruchtwisseling van bestaande en nieuwe gewassen, waaronder lupine en veldbonen. Vlinderbloemigen zijn bijvoorbeeld waardevol omdat ze stikstof binden', legt hij uit.

'Daarnaast hebben veel van deze nieuwe gewassen nog een relatief laag saldo. Hierdoor zijn ze vaak minder interessant als hoofdteelt. Als onderdeel van een rotatiesysteem kunnen ze wel rendabel zijn.'

ONDERZOEK BODEMEFFECTEN

HAS Hogeschool gaat de toegevoegde waarde van de diverse gewassen voor de bodem onderzoeken. 'Vooral wat betreft de nieuwe gewassen is er nog veel onduide-

lijk', zegt Judith van de Mortel, lector Bodem aan HAS Hogeschool.

'We weten bijvoorbeeld dat veldbonen stikstof binden uit de lucht, maar de precieze effecten hiervan op bodemkwaliteit en voor bodembeheer zijn nog niet helder. Daar gaan wij op focussen om de boer op die manier meer inzicht te geven in de kansen van de diverse teelten', licht Van de Mortel toe.

Naast het experimenteren met nieuwe rotatieteelten worden proeven gedaan in de diverse proeftuinen. Telers die aan de slag gaan met nieuwe gewassen, krijgen ondersteuning vanuit HAS Hogeschool, Wageningen University & Research Open Teelten en het Praktijkcentrum voor PrecisieLandbouw.

'Zo willen we boeren stimuleren om nieuwe teelten te proberen en deze ook tot een succes te maken. Veel van deze teelten kennen namelijk nog steeds de nodige uitdagingen. Zo is het bij lupine lastig om onkruid goed te beheersen zonder inzet van chemie', zegt Lemmens.

'Door boeren te ondersteunen in dit soort zaken, hopen we dat deze nieuwe gewassen verder voet aan de grond krijgen en het saldo en het rendement omhooggaan. Daarnaast zetten we in op de ontwikkeling van nieuwe afzetketens. Op die manier werken we samen aan een duurzaam verdienmodel.'

Over het project

Het project 'Verbonden Proeftuinen voor Slimme Rotatieteelten' is een samenwerking tussen LLTB, Wageningen University & Research Open Teelten proefbedrijf Vredepeel, Platform Nieuwe Teelten Limburg, Praktijkcentrum voor PrecisieLandbouw, Regio Noord-Limburg, Innovatiehuis de Peel en AgroProeftuin de Peel. Het project wordt financieel ondersteund door Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland, provincie Noord-Brabant, RNOB, AgriFood Capital, Innovatiehuis de Peel en Investeringsagenda Noord-Limburg. Deze agenda is opgesteld door de diverse gemeenten in Noord-Limburg in samenwerking met de provincie. 'Voor ons als regio is het niet meer dan logisch dit project financieel te ondersteunen', zegt Marcel Claus van gemeente Venray. 'We zijn als regio namelijk gebaat bij een goed functionerende primaire sector, die toekomstperspectief heeft. Dit project kan daaraan bijdragen.'

Een veranderende markt vraagt kansen voor eiwitrijke gewassen.

Powered by
HAVENS
Since 1865

Gezonde groei

HAVENS

Biggenvoeders

Tel. 0478 - 638 238 • info@havens.nl
www.havensvoeders.nl